

Thuistalen inzetten als hefboom

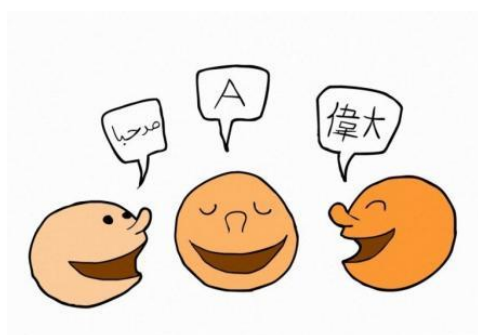
Een stukje uit de visietekst van 'de Woelmuis'

In onze school is Nederlands de gemeenschappelijke omgangstaal, Nederlands is ook de instructietaal en Nederlands is ook de taal die de leerkrachten hanteren in interactie met de leerlingen en ouders. Indien nodig wordt er met tolken gewerkt. We vinden het in onze school belangrijk dat al onze leerlingen de nodige kennis en taalvaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om een succesvolle schoolloopbaan te garanderen. Daarenboven zien we het waarderen en inzetten van de talige diversiteit van onze leerlingen als bron voor leren en samen leven. Bovendien stimuleert het inzetten van talige repertoires in de klas niet alleen de nieuwsgierigheid van leerlingen tegenover andere culturen maar ook hun motivatie om nieuwe talen te leren.

Moeilijk gaat ook

We ontkennen echter niet dat dit een hele uitdaging is. Toch zijn we ervan overtuigd dat een open houding gekoppeld aan een krachtige leeromgeving tal van mogelijkheden biedt voor alle leerlingen om zich (talig) te ontwikkelen. Hierbij is het zoeken naar een 'goed' evenwicht tussen het benutten van talige diversiteit en het aanbieden van kwaliteitsvol Nederlandstalig onderwijs een grote zorg. Het ene hoeft echter het andere niet uit te sluiten.

Hoe ziet dat eruit in de praktijk?

Peuters en oudste kleuters

Vanaf de peutergroep is er veel aandacht voor talen-sensibiliserende activiteiten (TS) en functioneel veeltalig leren (FVL), waarbij positief omgaan met talige diversiteit (TD) centraal staat.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Basisbegrippen leren in NL en thuistalen (bv. kleurenspeel) = TD benutten -> FVL
- Liedjes in alle thuistalen zingen = TD waarderen -> TS
- Vaderdag- en Moederdagversjes in thuistalen vertalen = TD benutten -> FVL
- Kernwoorden bij projecten vertalen door ouders in te zetten als vertaler/tolk = TD benutten/stimuleren -> FVL

- Letterboekjes maken waarbij kleuters een voorwerp meebrengen dat begint met de letter van hun naam; ook thuistalen mogen hierbij gebruikt worden = TD benutten/stimuleren -> FVL
- Vertalingen inzetten bij kringmomenten (tablet – google translate) = TD benutten/stimuleren -> FVL
- Leerlingen iets laten vertalen voor elkaar = TD benutten -> FVL
- Werken met troostwoorden in verschillende thuistalen = TD benutten ->FVL
- Reflecteren over meerdere talen, zoeken naar gelijkenissen en verschillen tussen talen,...
- ...

Het lager onderwijs

Ook bij deze groepen gaat er veel aandacht voor het inzetten van talen-sensibiliserende activiteiten (TS) en het functioneel veeltalige leren (FVL), waarbij positief wordt omgegaan met talige diversiteit (TD).

Voorbeelden hiervan zijn:

- Liedjes zingen in alle thuistalen = TD waarderen -> TS
- Poëzie in alle talen: leerlingen schrijven poëzie in thuistalen en nonsenstaal = TD zichtbaar maken, stimuleren -> TS & FVL
- Aanwezigheid van woordenboeken in verschillende talen = TD zichtbaar maken en benutten -> TS & FVL
- Na instructie leerlingen de opdracht geven om het aan elkaar uit te leggen, thuistalen mogen hierbij ingezet worden = TD benutten en stimuleren -> FVL
- Leerlingen mogen hun thuistalen inzetten bij o.a. het geven van uitleg bij een projectvoorstelling aan de ouders = TD waarderen, benutten en stimuleren -> TS & FVL
- Huistaken en opdrachten waarbij het inzetten van thuistalen worden gestimuleerd (bv. interview afnemen in andere talen) = TD stimuleren -> FVL
- Nieuwjaarswensen in eigen taal = TD waarderen, benutten-> TS & FVL
- Werken met taalexperten door leerlingen iets te laten vertalen indien meer uitleg nodig is = TD benutten ->FVL
- Voorlezen van meertalige (prenten)boeken aan de kleuters = TD waarderen, benutten -> TS & FVL
- Thuistalen inzetten tijdens taalbeschouwende lesactiviteiten, bv. reflecteren over meerdere talen, zoeken naar gelijkenissen en verschillen tussen talen,...